

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan

Project KWA+

Polsbroek, gemeente Krimpenerwaard & Gemeente Lopik

Opdrachtgever: HDSR

Opsteller: J. van der Stroom

Status: Definitief

Datum: 17 september 2021

Inhoud

1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Projectgebied	3
1.3 Geldend bestemmingsplan en strijdigheid	4
1.4 Leeswijzer	5
2. Projectgebied en Planontwikkeling.....	6
2.1 Ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke structuur	6
2.2 Beschrijving planontwikkeling.....	6
3. Beleidskader.....	9
3.1 Nationaal beleid	9
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	9
3.2 Provinciaal beleid	10
3.2.1 Omgevingsvisie Zuid-Holland	10
3.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	10
3.3 Regionaal beleid (beleid waterschap)	12
3.4 Gemeentelijk beleid	12
3.4.1 Structuurvisie Vlist	12
3.4.2 Nota Ruimtelijke Kwaliteit.....	13
4. Milieu- en omgevingsaspecten	14
4.1 m.e.r.-(beoordelings)plicht	14
4.2 Ecologie	15
4.2.1 Gebiedsbescherming.....	15
4.2.2 Soortenbescherming	18
4.3 Water	19
4.4 Landschap en cultuurhistorie.....	21
4.5 Archeologie	23
4.6 Bodem	24
4.7 Niet gesprongen explosieven	25
4.8 Externe veiligheid	25
4.9 Luchtkwaliteit	26
4.10 Kabels en leidingen	27
4.11 Bedrijven en milieuzonering	27
5. Uitvoerbaarheid	28
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	28
5.1.1 Omgevingsproces	28
5.1.2 Verdere communicatie.....	28

5.1.3 Procedure.....	28
5.2 Economische uitvoerbaarheid	29
5.2.1 Financiering.....	29
5.2.2 Grondverwerving	29
5.2.3 Tegemoetkoming in schade	29
Bijlagen.....	30

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Als het in Nederland langdurig droog is en de rivieraanvoeren teruglopen, is er in West-Nederland onvoldoende zoetwater beschikbaar. Dan is landelijk de afspraak om extra zoetwater aan te voeren via het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Deze aanvoerroutes wordt de KWA: 'Klimaatbestendige Water Aanvoer Midden Nederland' genoemd. De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (KWA+)' gaat HDSR de wateraanvoer uitbreiden van 7 m³/s naar 15 m³/s en het watersysteem verbeteren en robuuster maken. Op die manier kan ook in de toekomst West-Nederland van voldoende zoetwater voorzien blijven en schade aan kwetsbare natuur en teelten voorkomen worden. Het project is onderdeel van het Deltaprogramma Zoetwater en een gezamenlijk project van HDSR en het hoogheemraadschap van Rijnland.

Eén van de routes van de KWA loopt door de Lopikerwaard en langs Polsbroek. Op deze route (de Lopikerwaardroute) is het doel het vergroten van de capaciteit van een robuuste 1,6 m³/s naar een robuuste 5.6 m³/s. Robuust wil zeggen onder alle omstandigheden haalbaar, zonder onacceptabele overlast voor het gebied en de beheerorganisatie HDSR. Verschillende vernauwingen vormen bij Polsbroek een flessenhals in de route. Om opstuwings weg te nemen zijn westelijk van Polsbroek, bij het zogenaamde waterknooppunt, een aantal maatregelen nodig. Een deel van de noodzakelijke werkzaamheden zijn strijdig met het bestemmingsplan.

Een van de noodzakelijke werkzaamheden is de aanleg van een nieuwe parallelle watergang (bypass) naast de huidige watergang om de benodigde doorstroomcapaciteit te realiseren. Om tot deze maatregel te komen heeft een variantenafweging plaatsgevonden, deze staat beknopt beschreven in bijlage 1.

Door het realiseren van de bypass ontstaat er een stuk land in de vorm van een kleine landtong (zie ook figuur 5) waarbij het onmogelijk wordt voor Staatsbosbeheer om het onderhoud aan de natuur op dit stuk land en de hierop aansluitende kade uit te voeren. Het is daarvoor noodzakelijk om een brug aan te leggen om dit onderhoud mogelijk te maken. Het aanleggen van deze brug is op basis van het bestemmingsplan 'Landelijk gebied (voormalige gemeente Vlist)' niet toegestaan.

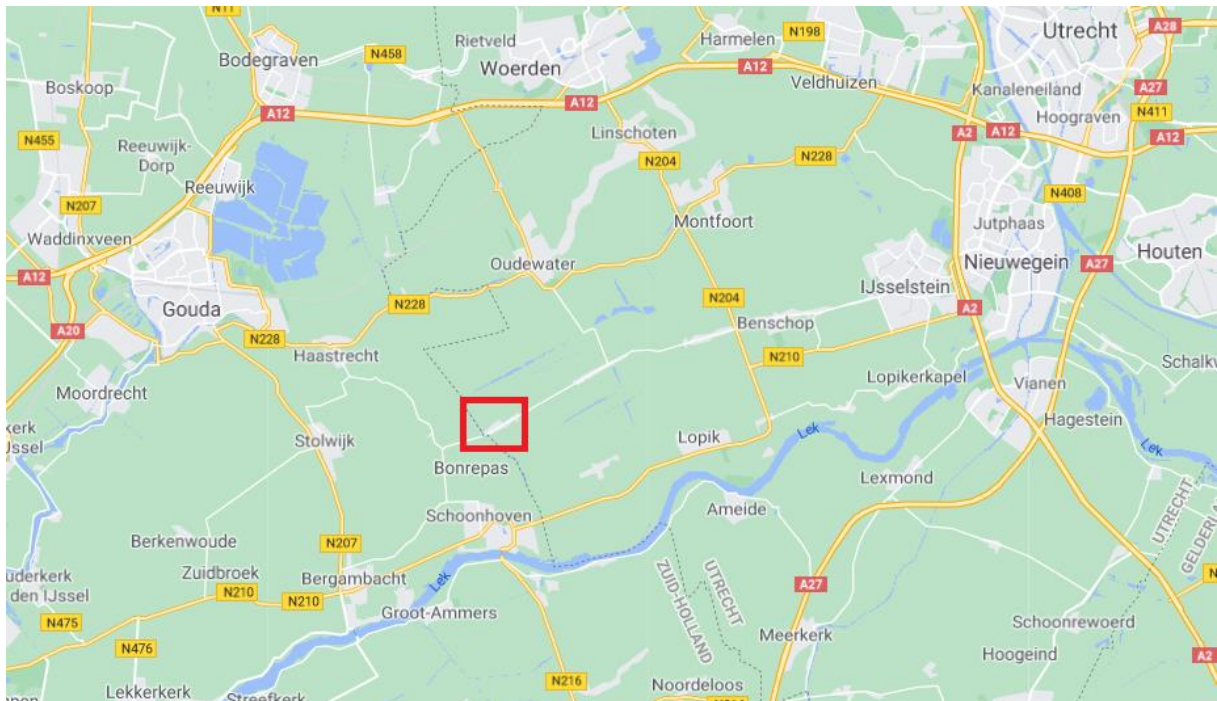
Om de brug toe te staan dient te worden afgeweken van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan 'Landelijk gebied (voormalige gemeente Vlist)' biedt geen binnenplanse afwijkmogelijkheden (artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 1 Wabo). Op basis van artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 Wabo kan van een bestemmingsplan (buitenplans) worden afgeweken met een uitgebreide procedure. Onderdeel van deze Wabo-procedure is een goede ruimtelijke onderbouwing. In de ruimtelijke onderbouwing en benodigde onderzoeken dient de ruimtelijke inpasbaarheid aangetoond te worden van de te plaatsen brug en dient aangetoond te worden dat voldaan kan worden aan de eisen omtrent een goede ruimtelijke ordening.

De aanleg van de brug maakt deel uit van het algehele KWA+-project. De overige benodigde werkzaamheden binnen deelproject Polsbroek passen binnen het bestemmingsplan of worden ondervangen met een aparte procedure (d.m.v. een binnenplanse afwijking of via de kruimelregelgeving (artikel 2.12 lid 1 onder a sub 1 en 2 van de Wabo)). In deze ruimtelijke onderbouwing wordt enkel ingegaan op de aanleg van de nieuwe brug. In enkele gevallen wordt voor de onderbouwing het nodig geacht om het totaalbeeld van het gehele KWA+-project te schetsen.

1.2 Projectgebied

De locatie van de KWA in Polsbroek staat weergegeven in figuur 1 en 2. Het projectgebied bevindt zich op de grens van de provincies Zuid-Holland en Utrecht en gemeentes Krimpenerwaard en Lopik, ten westen van het dorp Polsbroek. Door het projectgebied loopt de Slangeweg en in het projectgebied kruisen de watergangen Lange Vliet – Verlegde Vliet en de Groote Kerkvliet elkaar.

De locatie van de nieuwe brug bevindt zich kadastraal op gem. code: VLI, sectie D, perceel 68 en op gem. code: VLI, sectie D, perceel 69.

Figuur 1 Locatie Polsbroek in omgeving.

Figuur 2 Ligging projectgebied met in blauw de KWA-route.

1.3 Geldend bestemmingsplan en strijdigheid

Het geldende (onherroepelijke) bestemmingsplan op de locatie van de nieuwe brug is het bestemmingsplan 'Landelijk gebied (voormalige gemeente Vlist)', vastgesteld op 15 december 2012 door de gemeente Krimpenerwaard.

Op basis van dit bestemmingsplan, geraadpleegd op 9 juni 2021, geldt op de locatie van de nieuwe brug de volgende bestemming, dan wel gebiedsaanduidingen (zie ook figuur 3):

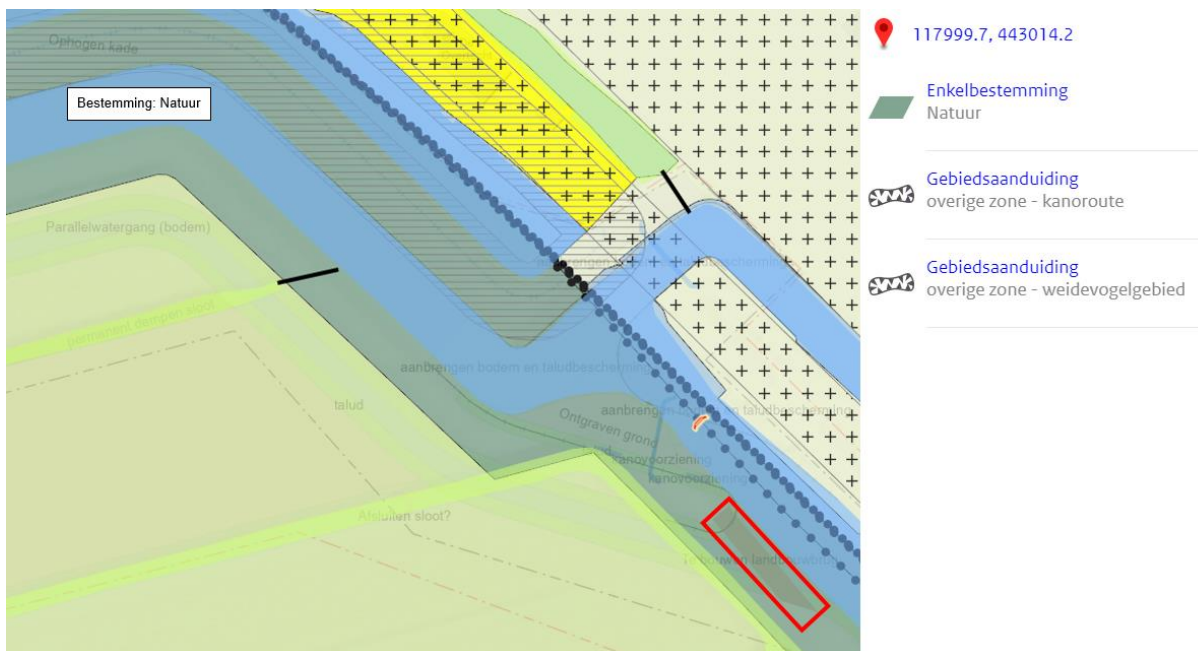
- Enkelbestemming: 'Natuur' (donkergroen)
- Gebiedsaanduiding: 'overige zone – kanoroute' (geen kleur)
- Gebiedsaanduiding: 'overige zone – weidevogelgebied' (geen kleur)

Op basis van de geldende bestemming en gebiedsaanduidingen is de aanleg van de brug niet mogelijk.

In het rode vierkant in figuur 3 geldt de volgende strijdigheid. Uit artikel 9.1.1 van dit bestemmingsplan blijkt dat binnen de enkelbestemming 'Natuur' constructies zoals bruggen niet ten dienste staan van de bestemming en daarmee is de bestemming ontoereikend.

Ook geldt een maximale bouwhoogte van overige bouwwerken van 1.50 meter binnen de bestemming 'Natuur' op basis van artikel 9.2 lid c. De brug is ongeveer 1.20 meter hoog t.o.v. het huidige maaiveld en daarmee dus niet strijdig met dit onderdeel van het bestemmingsplan.

Daarnaast ligt op de locatie het onherroepelijke bestemmingsplan Parapluplan Parkeren Krimpenerwaard, vastgesteld op 2019-01-29. De bestemming van de locatie van de brug binnen dit bestemmingsplan is 'gebiedsaanduiding: overige zone -parkeren'. De beoogde ingrepen door het waterschap bij Polsbroek genereren geen parkeervraag. De regels in dit plan hebben dan ook geen betrekking op de aanleg van de brug.

Figuur 3 Locatie beoogde brug in het huidige bestemmingsplan na uitvoeren maatregelen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het projectgebied en de beoogde ontwikkeling. Hoofdstuk 3 gaat in op relevant beleid, waarna hoofdstuk 4 de omgevingsaspecten beschrijft en het effect dat de ontwikkeling daarop heeft. Hoofdstuk 5 gaat in op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het voornemen.

2. Projectgebied en Planontwikkeling

2.1 Ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke structuur

Het landschap van de Lopikerwaard is voor een belangrijk deel gevormd door de ontginning van veen in de twaalfde eeuw. Met de Lopikerwaard wordt het gebied bedoeld tussen de Vlist, de Lek en de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Het gebied ligt deels in de gemeente Lopik en deels in de gemeente Krimpenerwaard. Het landschap rondom Polsbroek maakt hier onderdeel van uit. Het cope-ontginningssysteem is in de Lopikerwaard nagenoeg volledig intact gebleven. Dit systeem wordt gekenmerkt door enkele zeer lange, oost-west gerichte ontginningslinten. Het contrast tussen de dicht bebouwde, doorgaans dubbelzijdige linten en het open tussenliggende polderland is karakteristiek voor de Lopikerwaard. Het behouden en versterken van de kwaliteit van de cultuurhistorische hoofdstructuur is gedefinieerd als belang van de provincie Zuid-Holland. Polsbroek zelf betreft een historisch bewoningslint en hier geldt dan ook een hoge archeologische verwachting. Op de locatie van de nieuwe brug ligt een lage archeologische verwachtingswaarde.

2.2 Beschrijving planontwikkeling

Huidige situatie

Op de huidige plek van de nieuwe brug ligt een groene kade die af en toe gebruikt wordt door Staatsbosbeheer voor onderhoud, zie figuur 4.

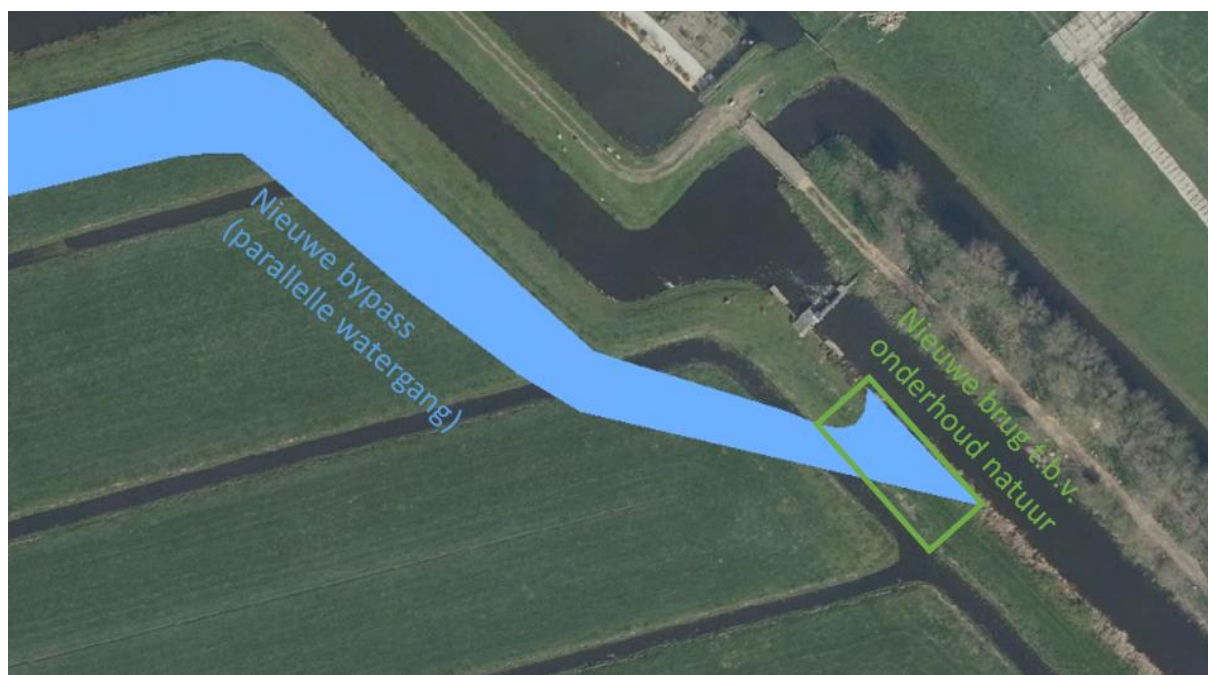
Figuur 4 Huidige situatie ter plaatse van brug

Toekomstige situatie

Om de nodige doorvoercapaciteit te vergroten, zoals omschreven in hoofdstuk 1.1, zijn een aantal maatregelen nodig nabij Polsbroek. Eén van de maatregelen is de aanleg van een nieuwe bypass (parallele watergang), zie figuur 5). Door deze veranderingen in het watersysteem wordt een deel van de grond onbereikbaar, zoals beschreven in paragraaf 1.1. Het aanleggen van een brug om het onderhoud aan de natuur te kunnen blijven doen is daarom noodzakelijk. Voor een impressie van de nieuw aan te leggen brug wordt verwezen naar het VO dat is opgesteld door de opdrachtnemer. Deze is als bijlage bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning gevoegd.

Zie hieronder de tabel voor de afmetingen van de te plaatsen brug:

Breedte (m)	Lengte (m)	Diepte (m)	Hoogte (m)	Totale oppervlakte
Brugdek 4,6	Overspanning + landhoofden 28,50 (=zonder stootplaten) Met stootplaten = 34,50	Stalen buispalen Paalpuntniveau = NAP -21,5	Incl. hekwerk ong. 1,20 t.o.v. huidig maaiveld	Zonder stootplaten: 131,1m ² Met stootplaten: 158,7m ²

Figuur 5 Locatie nieuwe brug (groen)

Noodzaak maatregelen

De noodzaak voor de maatregelen komt voort uit het Deltaplan Zoetwater. Het doel van dit plan is om Nederland weerbaar te maken tegen zoetwatertekort. Dit is uitgewerkt in een nationale zoetwaterstrategie: de Klimaatbestendige zoetwatervoorziening hoofdwatersysteem. Het project KWA+ is een onderdeel van dit nationale programma. De KWA maakt het mogelijk om voldoende zoetwater vanuit het beheergebied van HDSR naar West-Nederland te sturen en zodoende verzilting in West-Nederland tegengegaan. Dit is van groot openbaar belang omdat verzilting een risico vormt voor de natuur (waaronder Natura2000 gebied Nieuwkoopse plassen) en greenports in West-Nederland. Dit bleek ook in de droge zomer van 2018, toen de droogteschade door de aanvoer van zoetwater via de KWA werd beperkt. De verwachting is dat door het veranderende klimaat de behoefte aan zoetwater in West-Nederland alleen maar meer zal toenemen. Met behulp van de capaciteitsuitbreiding van de KWA wordt een toekomstbestendige aanvoer van zoetwater gerealiseerd. Hiermee wordt schade aan kwetsbare teelten en natuur voorkomen. Zie bijlage 9 voor een figuur met een totaaloverzicht van de te implementeren maatregelen voor de KWA+.

Locatiegebondenheid

Uit de verkenningsfase van het project is voortgekomen dat een uitbreiding van aanvoercapaciteit van de huidige route van de KWA door de Lopikerwaard de beste keuze is. Zo is de grondbehoefte het kleinst, blijft de waterkwaliteit van de polders het beste, is het watersysteem eenvoudig stuurbaar en robuust en zijn de kosten het laagst. Op deze route bevindt zich Polsbroek, zoals eerder vermeld een flessenhals voor de wateraanvoer. De maatregelen dienen daarom op deze locatie plaats te vinden.

De noodzakelijke maatregelen nabij Polsbroek betreffen 1 van de 10 deelprojecten van de KWA+. In het verleden is een variantenstudie uitgevoerd waarbij meerdere opties om de doorvoercapaciteit te verhogen zijn afgewogen, zie voor een beknopte samenvatting hiervan bijlage 1.

Landschappelijke inrichting

De aanleg van de brug gaat gepaard met een gepaste landschappelijke inrichting. Alhoewel de brug qua oppervlakte niet passend is in het bestemmingsplan, overschrijdt deze niet de hoogtemaat (artikel 9.2 lid c uit het bestemmingsplan). Hierdoor heeft de brug een beperkte impact op de omgeving. Daarnaast zijn bruggen over watergangen een vaker voorkomend beeld in de gehele polder en is daarmee passend in het huidige landschap.

3. Beleidskader

In dit hoofdstuk is samengevat binnen welke beleidskaders de aanleg van de brug plaats moet vinden. Ook is beschreven welke planologische aspecten en welke milieuaspecten randvoorwaarden stellen aan die transformatie, daarbij wordt ook ingegaan op de essentie van die randvoorwaarden.

Per overheidslaag (nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk) is in de navolgende paragrafen uiteengezet welke beleidsstukken een raakvlak hebben met de voorgenomen ontwikkeling. Er wordt niet ingegaan op Europees beleid aangezien dit verankerd is in het milieubeleid en deze onderdelen komen aan bod in hoofdstuk 4.

3.1 Nationaal beleid

Hieronder staat beknopt de strekking van de SVIR en het Barro beschreven en de raakvlakken daarvan met de nieuwe brug. Nationale regelgeving op het gebied van water en eventuele raakvlakken worden beschreven in de waterparagraaf (paragraaf 4.3).

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), die op 13 maart 2012 door de minister is vastgesteld, is de overkoepelende rijksstructuurvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2028, met een doorkijk naar 2040. Het rijksbeleid zoals opgenomen in de SVIR richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie, natuur, waterveiligheid, milieukwaliteit en bescherming van het werelderfgoed. Het beleid met betrekking tot verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk, onder het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet', over aan provincies en gemeenten. Sturing op verstedelijking, waaronder afspraken over binnenstedelijk bouwen, rijksbufferzones en doelstellingen voor herstructurering, heeft het Rijk grotendeels losgelaten. Er is enkel nog sprake van een 'ladder voor duurzame verstedelijking', die is vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. De toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking heeft een doorwerking in het provinciaal beleid en komt in paragraaf 3.2 nader aan bod.

Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland, door middel van een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Om dit doel te bereiken, werkt het Rijk samen met andere overheden. In de SVIR zijn ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028 geformuleerd. In de realisatieparagraaf van de SVIR zijn per nationaal belang de instrumenten uitgewerkt die hiervoor worden ingezet.

Voor het juridisch borgen van de nationale belangen uit de SVIR heeft het Rijk, op basis van de Wet ruimtelijke ordening, op 22 augustus 2011 het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vastgesteld. Op 1 oktober 2012 is een wijziging van het Barro vastgesteld. In het Barro zijn regels opgenomen ter bescherming van de nationale belangen, zoals vastgelegd in de SVIR. Deze regels moeten in acht worden genomen bij het opstellen van provinciale ruimtelijk verordeningen, bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen.

Relevantie projectgebied

Het projectgebied van het initiatief bevindt zich niet in de nationale ruimtelijke hoofdstructuur en omvat geen ontwikkelingen van nationaal belang. In het SVIR worden geen specifieke uitspraken gedaan die betrekking hebben op het projectgebied en het Barro heeft geen doorwerking op dit initiatief.

Conclusie

De SVIR en het Barro vormen geen belemmering voor het realiseren van de brug.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is neergelegd in de Omgevingsvisie Zuid-Holland en de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Beide beleidsstukken worden hieronder toegelicht op onderdelen waar raakvlak is met de nieuw te plaatsen brug.

3.2.1 Omgevingsvisie Zuid-Holland

De Omgevingsvisie is op 20 februari 2019 door de Provinciale Staten vastgesteld en op 1 april in werking getreden en volgt daarmee de Visie Ruimte en Mobiliteit uit 2014 op.

De Omgevingsvisie Zuid-Holland is het provinciaal beleidsplan van de fysieke leefomgeving. Hoofddoel van de Omgevingsvisie Zuid-Holland is het scheppen van voorwaarden voor een economisch krachtige regio. Dat betekent: ruimte bieden om te ondernemen, het mobiliteitsnetwerk op orde en zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving. De sturingsfilosofie van de omgevingsvisie betreft:

1. ruimte bieden aan ontwikkelingen;
2. aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
3. allianties aangaan met maatschappelijke partners;
4. minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De provincie Zuid-Holland zet in de Omgevingsvisie onder andere in op ontwikkelingen met een passende ruimtelijke kwaliteit. Tevens wil de provincie de bebouwde ruimte beter benutten en de leefkwaliteit van die bebouwde ruimte verbeteren.

Relevantie projectgebied

Gelet op het feit dat met voorliggende ontwikkeling wordt voorzien in een kleinschalige ontwikkeling die een kwaliteitsimpuls geeft aan de omgeving van het projectgebied. Het project behelst de aanleg van een nieuwe brug voor de onderhoud van de natuur. De aan te leggen brug is nodig om het onderhoud te blijven doen aan de natuur, waarmee de kwaliteit van de natuur intact blijft. Het totale project, waar de aanleg van de brug onderdeel van uitmaakt, zorgt voor een afname van de verzilting in droge tijden in het westen van de provincie. Daarnaast is een bijkomend effect dat door de extra wateraanvoer in tijden van droogte, door de hogere waterstanden er minder verdroging optreedt van de achterliggende agrarische percelen in het gebied rondom de KWA-route. De maatregelen dragen bij aan het streefbeeld dat (West)Nederland in de toekomst in drogere perioden over voldoende zoetwater beschikt en een aantrekkelijke leefomgeving en sterke economische positie heeft. Gesteld wordt dat de ontwikkeling in lijn is met de ambities uit de Omgevingsvisie van provincie Zuid-Holland. Het project is lokaal van aard en is niet in strijd met de uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie Zuid-Holland vormt geen belemmering voor het realiseren van de brug.

3.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

De Omgevingsverordening Zuid-Holland bevat concrete regels die bij de ruimtelijke ontwikkelingen in acht moeten worden genomen. In de Omgevingsverordening zijn de provinciale belangen uit de omgevingsvisie verder uitgewerkt in regels. Per 1 april 2019 is de verordening in werking getreden.

Gemeentelijke plannen zullen ook getoetst worden aan de provinciale regels: strijdigheid met deze regels betekent ook strijdigheid met provinciaal beleid.

Relevantie projectgebied

Hieronder worden de relevante aspecten benoemd vanuit de omgevingsverordening voor het plaatsen van de brug. De provincie heeft kaarten opgesteld waarbij hieronder met behulp van deze kaarten de onderwerpen besproken worden.

Kaart 4: Gebieden met waterkwantiteitsnormen en waterschap

In artikel 4.2 van de verordening zijn regels opgenomen over de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren aan moeten voldoen. De ruimtelijke ontwikkeling waar de ruimtelijke onderbouwing betrekking op heeft betreft het mogelijk maken van een brug. Van aanpassing van watergangen is geen sprake in voorliggende situatie.

Kaart 6: Stiltegebieden

Het projectgebied is aangewezen als stiltegebied. Handelingen (het gebruik van toestellen of het rijden op motorrijtuigen) waardoor de rust in een stiltegebied op significante wijze kunnen verstoren zijn verboden. In artikel 3.33 zijn uitzonderingen opgesomd waar dit verbod niet voor geldt. Deze uitzondering geldt onder andere voor de aanleg, het onderhoud of de exploitatie van infrastructurele werken en het bouwen of het onderhoud van gebouwen. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de brug passen binnen de uitzonderingen. Hiermee past het voornemen binnen de regels van de aanwijzing als stiltegebied.

Kaart 7: Natuurnetwerk Nederland

Binnen het NNN zijn regels opgenomen om de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden te bewerkstelligen. De nieuw te plaatsen brug bevindt zich niet in NNN gebied, zie tevens de toelichting in paragraaf 4.2.1.

Kaart 7: Weidevogelgebied

De Lopikerwaard is van oudsher rijk aan weidevogels en hebben een belangrijke functie als leefgebied voor weidevogels. Deze gebieden zijn eveneens opgenomen op kaart 7.

De brug ligt in belangrijk weidevogelgebied. In de provincie Zuid-Holland is compensatie van aantasting van weidevogelgebied noodzakelijk indien sprake is van een significant negatief effect. Bij deze vraag of er een significant negatief effect is, moet gekeken worden naar het oppervlakteverlies en de functie van het gebied voor weidevogels. Met de aanleg van de brug is geen sprake van een oppervlakteverlies van belangrijk weidevogelgebied aangezien de brug wordt aangelegd over een watergang, wat al geen deel (meer) uitmaakt van het weidevogelgebied. Wat betreft functie voor het gebied voor weidevogels moet uitgegaan worden van wat belangrijk is voor weidevogels. Dit is rust, openheid, veiligheid en voedsel.

De brug is slechts 1.20 meter hoog ten opzichte van het huidige maaiveld en past binnen de kenmerken van het gebied. De aanleg van de brug heeft daardoor slechts een minimaal effect op de openheid van het gebied. De afstand tot verstoringsbronnen blijft gelijk. Ook de toegankelijkheid van het gebied voor predatoren wordt hier niet negatief door beïnvloedt. Wat betreft de voedselvoorziening (functie van de oeverzone als voedsel en vlucht mogelijkheid) wordt dit, doordat de aanleg van de brug geen ruimtebeslag heeft op het weidevogelgebied, niet kleiner.

De maatregelen zijn besproken met de provincie Zuid-Holland en er vinden geen significant effect plaats op het areaal weidevogelgebied.

Kaart 8: Archeologische waarden

De aanleg van de brug vindt plaats in archeologisch gebied dat bij de provincie Zuid-Holland is geclassificeerd als “geen of laag”. Er heeft een archeologisch vooronderzoek plaatsgevonden voor het initiatief. De uitkomst daarvan staat beschreven in paragraaf 4.5. De archeologische waarden in de bodem zijn daarmee geborgd en daarmee past het voornemen binnen de regels van de aanwijzing als archeologisch gebied.

Kaart 9: Ontgrondingen

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden zonder vergunning te ontgronden. In artikel 3.36 van de verordening zijn gevallen aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt. Van ontgrondingsactiviteiten die hoofdzakelijk tot doel hebben het verkrijgen van oppervlaktedelfstoffen, zoals zand en klei, is geen sprake met de voorgenomen ontwikkeling. Daarnaast is een vrijstelling opgenomen onder lid h van dit artikel: het maken, wijzigen, verwijderen en onderhouden van bouwwerken, kunstwerken en hun funderingen. Daarmee is de aanleg van de brug vrijgesteld qua ontgrondingen.

Kaart 12: Recreatietoervaarnet

De provincie streeft naar handhaving van de hoofdstructuur van de recreatieve vaarwegen.

Artikel 6.20 bepaald dat ruimtelijke ingrepen op en langs deze vaarwegen zijn toegestaan voor zover deze geen afbreuk doen aan de huidige recreatieve bevaarbaarheid. Dit betekent bijvoorbeeld dat bij de aanpassing van bestaande bruggen en viaducten ten minste bestaande doorvaarhoogten en breedtes gehandhaafd blijven en dat bij nieuwe kunstwerken rekening wordt gehouden met de aard van het recreatieverkeer (huidig gebruik) op de betreffende vaarweg. De watergang waarover de brug wordt aangebracht betreft geen (toekomstige) kanoroute. De watergang naast de nieuwe brug betreft wel een bestaande kanoroute. Tijdens aanleg van de

brug zal de route tijdelijk gestremd zijn. De aanleg van de brug vormt in de permanente situatie geen beperking voor deze recreatieve vaarweg, aangezien de bestaande kanoroute intact blijft.

Kaart 14: Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategorieën

In artikel 6.9 is opgenomen dat een ruimtelijke ontwikkeling moet passen binnen de bestaande gebiedsidentiteit, op structuurniveau geen wijzigingen voorziet, bij de aard en schaal van het gebied past en voldoet aan de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart. De nieuw aan te leggen brug bevindt zich binnen het veen(weide)landschap op de kwaliteitskaart van de provincie. De richtpunten die bij dit gebied horen zijn:

- Bewaren diversiteit aan verkavelingspatronen. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden.
- Ontwikkelingen houden rekening met het behoud van kenmerkende landschapselementen.
- Ontwikkelingen dragen bij aan behoud van de maat en weidsheid van de poldereenheden.
- Nieuwe bebouwing en bouwwerken worden geplaatst binnen de bestaande structuren/ linten en niet in de veenweidepolders.
- Nieuwe agrarische bedrijven liggen aan bestaande ruilverkavelingslinten of op een zeer goed bereikbare locatie voor zwaar verkeer. Ze vormen visuele eilanden in het veenweidelandschap door stevige, passende beplanting en een ligging op ruime afstand van elkaar.

Zoals te zien in figuur 10 ligt er vlak naast de brug een kade die het poldersysteem kenmerkt. De aanleg van de brug heeft geen significante effecten op de cultuurhistorische waarde van de kade. Met de aanleg van de brug wordt voldaan aan bovenstaande richtpunten.

Kaart 15: Cultureel erfgoed

De brug wordt aangelegd in cultuurhistorisch gebied met een hoge waarde (veenontginning). Het gebied wordt gekenmerkt door een verkaveling die nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar of vormen een waaier, als ze uitgezet zijn vanaf een kronkelende rivieroever. De aanleg van de brug heeft geen effect op de waarden van dit cultuurhistorisch gebied. De watergangen worden niet aangetast. Hierop wordt tevens ingegaan in paragraaf 4.4.

Conclusie

Uit bovenstaande alinea's wordt geconcludeerd dat de verschillende aspecten vanuit de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland geen belemmering vormen voor het realiseren van de brug.

3.3 Regionaal beleid (beleid waterschap)

Het beleid van het waterschap wordt behandeld in de waterparagraaf, paragraaf 4.3.

3.4 Gemeentelijk beleid

Hieronder wordt ingegaan op de volgende gemeentelijke beleidsstukken: de structuurvisie Vlist en de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. De omgevingsvisie van de gemeente Krimpenerwaard (Ontwerp 24 november 2020) is momenteel in voorbereiding en nog niet vastgesteld. Op dit beleidsstuk wordt in onderstaande paragrafen niet verder ingegaan.

3.4.1 Structuurvisie Vlist

De voormalige gemeente Vlist (waar het projectgebied ligt) heeft op 3 juli 2012 de structuurvisie Vlist vastgesteld. Belangrijk uitgangspunt van de structuurvisie is het behoud van de eigen identiteit. Dit laatste wordt bepaald door de eigenheid van de dorpen, waarbij streven naar vitaliteit hoog in het vaandel staat. Daarnaast wordt de identiteit van Vlist in belangrijke mate ontleend aan het buitengebied, met zijn kenmerkende openheid, de grondgebonden veehouderij als drager van het landschap en de cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten. De identiteit hangt sterk samen met de ruimtelijke structuur. Naast de openheid, de kenmerkende kavelstructuur en het alom aanwezige water, zijn de bebouwingslinten, de Hollandse IJssel en de Vlist structuurbepalende elementen.

Specifiek voor het landelijk gebied geldt dat behoud en herstel van landschap, cultuurhistorie en natuur in balans dienen te zijn met de ontwikkelingsmogelijkheden voor een duurzame grondgebonden veehouderij. Dit

beleid gaat goed samen met recreatief medegebruik. Voor overige bestaande functies wordt een consoliderend beleid voorgestaan.

Relevantie projectgebied

De beoogde ontwikkeling betreft het realiseren van een brug. Het plaatsen van de brug heeft geen effect op het karakter van de verkavelingsstructuur waar de historische watergangen deel van uitmaken. De brug heeft een hoogte van 1,20 meter ten opzichte van het huidige maaiveld. De aanleg van de brug heeft een minimaal effect op de openheid van het gebied. De identiteit van het gebied wordt behouden.

Conclusie

De structuurvisie vormt geen belemmering voor het voornemen.

3.4.2 Nota Ruimtelijke Kwaliteit

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit (vastgesteld op 13 december 2016) vormt de welstandsnota van de gemeente Krimpenerwaard. Het doel bij deze nota is het behartigen van het publieke belang door de lokale overheid, waarbij de individuele vrijheid van de burger of ondernemer wordt afgewogen tegen het aanzien van hun omgeving als algemene waarde. Het ruimtelijke kwaliteitsbeleid geeft de gemeente de mogelijkheid om cultuurhistorische, stedenbouwkundige, landschappelijke en architectonische waarden een rol te geven bij ontwikkelingen.

Op de niveaukaart is voor elk gebied in de gemeente Krimpenerwaard het minimale toetsingsniveau aangegeven om de gewenste kwaliteit van de omgeving te regelen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in 'soepel', 'gewoon' en 'bijzonder'.

Op de gebiedenkaart zijn gebieden met samenhangende bebouwingstypologieën aangegeven. Per gebied zijn in de nota een beschrijving, waardering en enkele uitgangspunten opgenomen. Naast de gebieden zijn op de gebiedenkaart gebieden met een ontwikkelingskader aangegeven. Dit zijn de gebieden waar een beeldkwaliteitsplan geldt.

Relevantie projectgebied

Op de niveaukaart is aangegeven dat voor het projectgebied een gewoon welstandsniveau geldt. Op de gebiedenkaart is het projectgebied aangeduid als het landschapsgebied Landelijk gebied. De nota is in hoofdzaak geschreven voor het beheer van bestaande gebieden. Plannen die de bestaande structuur of architectuur doorbreken en plannen voor bijzondere objecten zoals bijvoorbeeld een brug zullen op een andere wijze moeten worden beoordeeld. Dit kan vooraf op basis van bijvoorbeeld een stedenbouwkundig plan of beeldkwaliteitsplan danwel op basis van de algemene criteria. Uitgangspunt voor het beheer van de stedenbouwkundige waarden in de Krimpenerwaard is het behoud van de ruimtelijke hoofdstructuren en het eigene van de kernen. Van belang zijn daarbij zijn de ruimtelijke structuur met veelal doorgaande lijnen die de kernen verbinden met het landschap, beeldbepalende elementen, routes en zichtlijnen.

Met het realiseren van de brug wordt de bestaande ruimtelijke structuur behouden. Het realiseren van de brug heeft geen effect op het karakter van de verkavelingsstructuur waar de historische watergangen deel van uitmaken. Daarnaast blijft door de beperkte bouwhoogte van de brug de openheid in het gebied behouden.

Conclusie

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit vormt geen belemmering voor het voornemen.

4. Milieu- en omgevingsaspecten

Dit hoofdstuk geeft een omschrijving van de verschillende milieu- en omgevingsaspecten en de effecten daarop als gevolg van het aanleggen van de brug. Er is aandacht besteed aan de volgende aspecten:

- m.e.r.-(beoordelings)plicht;
- ecologie;
- water (kwaliteit en kwantiteit);
- landschap en cultuurhistorie;
- archeologie;
- bodemkwaliteit;
- niet gesprongen explosieven;
- externe veiligheid;
- luchtkwaliteit;
- kabels en leidingen.

In dit hoofdstuk wordt niet verder ingegaan op het aspect verkeer, het aspect parkeren en het aspect geluid. Het betreft de aanleg van een brug ten behoeve van onderhoud van de natuur door Staatsbosbeheer. De nieuw aan te leggen brug heeft daarmee dus geen verkeersaantrekkende werking. Ook heeft het voornemen geen effect op parkeervoorzieningen. Voor wat betreft de aspecten verkeer en parkeren zijn er dus geen bezwaren die de uitvoerbaarheid van het plan onmogelijk maken.

Daarnaast zorgen de beoogde werkzaamheden niet in de aanleg of wijziging van (spoor)wegen of gezoneerde bedrijventerreinen. Daarmee heeft de beoogde ontwikkeling geen gevolgen voor het aspect geluid. Op basis van de Wet geluidhinder zijn er daarom geen bezwaren voor de realisatie van de nieuwe brug.

4.1 m.e.r.-(beoordelings)plicht

In de Wet milieubeheer is opgenomen dat voor ontwikkelingen met mogelijk belangrijke nadelige milieueffecten het verplicht is een zogenaamde m.e.r. te doorlopen en een MER op te stellen. Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) moet een analyse worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.

Relevantie projectgebied

Voor de aanleg van de brug wordt nabij een waterkering gewerkt (zie figuur 6), echter wordt de kering niet gewijzigd. Categorie D 3.2 uit het besluit M.E.R. is dan ook niet van toepassing. Overige categorieën vanuit besluit M.E.R. zijn eveneens niet van toepassing.

Voor het gehele project Knooppunt Polsbroek wordt wel een aanmeldnotitie opgesteld op basis van categorie D3.2 uit het besluit M.E.R. om na te gaan of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Het besluit op deze aanmeldnotitie wordt gekoppeld aan de andere procedure die wordt gevolgd voor de benodigde werkzaamheden voor project Knooppunt Polsbroek, zoals genoemd in paragraaf 1.1.

Figuur 6 uitsnede legger HDSR met locatie regionale waterkering (rode vierkant is toekomstige locatie brug, lichtblauw is beschermingszone waterkering).

Conclusie

De aanleg van de brug is van beperkte omvang en is daarmee niet m.e.r. (beoordelings)plichtig.

4.2 Ecologie

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000- gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende paragraaf wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien geen bomen worden gekapt bij aanleg van de brug.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

Relevantie projectgebied

4.2.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

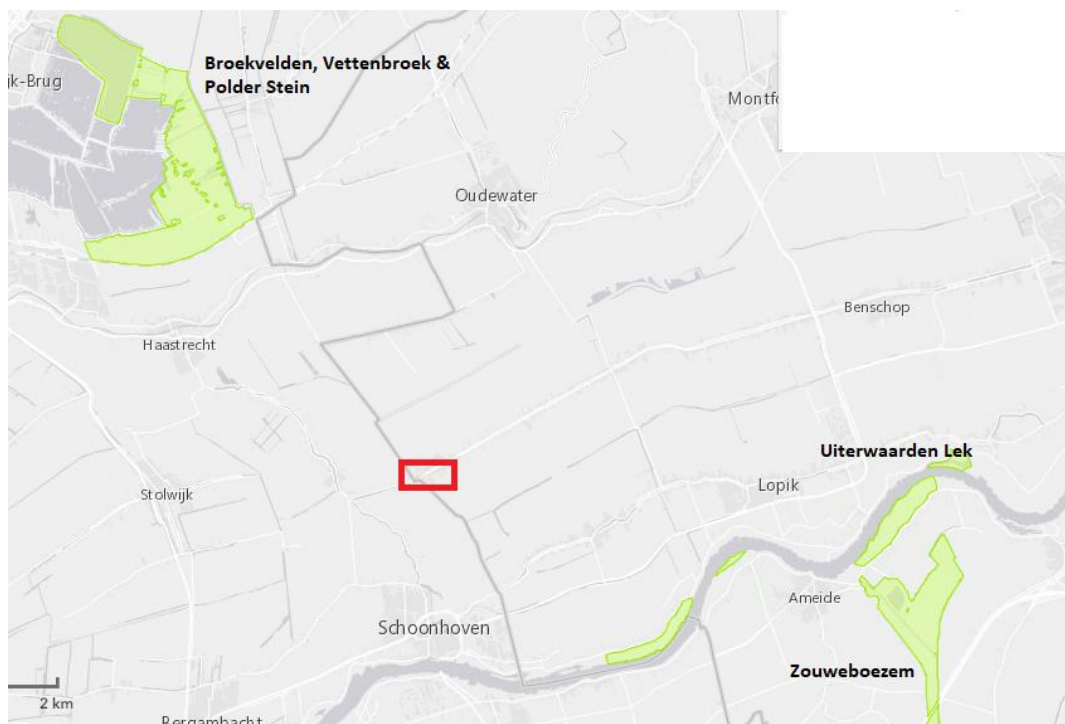
De Europese Unie heeft in de vorm van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kaders uitgevaardigd ter bescherming van plantsoorten, diersoorten en leefgebieden in Europa. De richtlijnen moeten door de lidstaten van de Europese Unie worden vertaald naar een concrete aanwijzing van gebieden die op grond van de richtlijnen wettelijk beschermd moeten worden. In Nederland zijn de Europese richtlijnen uitgewerkt in de Wet natuurbescherming. Het Nederlandse beleid achter de richtlijnen is in de meest recente vorm opgenomen in de natuurvisie 'Natuurlijk verder' (11 april 2014).

De aanwijzing van gebieden tot beschermd natuurgebied in het kader van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn (Natura2000-gebieden) vindt plaats aan de hand van soortenlijsten van zeldzame of bedreigde plant- en diersoorten. Wanneer in een gebied bepaalde soorten voorkomen, of een bepaald percentage van de Europese populatie herbergt, dan komt dit gebied in aanmerking voor plaatsing onder de betreffende richtlijn.

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

Figuur 7 geeft de ligging van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het projectgebied weer. De volgende Natura 2000-gebieden zijn te zien in figuur 7:

- Uiterwaarden Lek (ongeveer 5.6 kilometer van het projectgebied).
- Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein (ongeveer 6 kilometer van het projectgebied).
- Zouweboezem (ongeveer 9 kilometer van het projectgebied).

Figuur 7 Nabijgelegen Natura 2000-gebieden (rood vierkant is locatie Polsbroek).

Figuur 7 laat zien dat het projectgebied zich op meer dan 5,5 kilometer van Natura2000-gebied bevindt.

Uit bovenstaande figuur blijkt dat de werkzaamheden plaatsvinden buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. Effecten als gevolg van de aanlegfase en gebruiksfase via externe werking zijn, vanwege de afstand tot de Natura 2000-gebieden, niet te verwachten. Bij de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden Lek en Zouweboezem is sprake van stikstofgevoelige habitattypen.

Om na te gaan of het noodzakelijk is om een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling uit te voeren, zijn stikstofdepositieberekeningen (bijlage 7) uitgevoerd met de AERIUS Calculator (versie 2020). Uit deze stikstofdepositieberekeningen blijkt dat als gevolg van het project de stikstofdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden 0,00 mol/ha/jaar betreft. Op basis hiervan kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten. Een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling is hiermee niet noodzakelijk. Bovendien zijn met de wetswijziging die vanaf 1 juli 2021 van kracht is, alle tijdelijke bouw- en sloopactiviteiten voor wat betreft stikstofdepositie vrijgesteld van de vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

In het Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is geen sprake van stikstofgevoelige habitattypen. Er zijn hiermee geen significant negatieve gevolgen op plaatselijk aangewezen soorten en habitattypen te verwachten.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Figuur 8 en 9 laten de NNN-gebieden zien nabij Polsbroek, voor provincie Zuid-Holland en provincie Utrecht respectievelijk. De toekomstige brug ligt buiten de begrenzing van het NNN. Tevens heeft het project een beperkte omvang dat het functioneren van het NNN niet belemmerd. Vervolgstappen in het kader van NNN zijn hiermee niet nodig.

Figuur 8 NNN gebieden in provincie Zuid-Holland nabij het projectgebied (rood vierkant is locatie nieuwe brug).

Figuur 9 NNN-gebieden in provincie Utrecht nabij het projectgebied (rood vierkant is locatie nieuwe brug).

4.2.2 Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het projectgebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Er is een bureaustudie uitgevoerd met een aansluitend veldbezoek met habitatgeschiktheidsbeoordeling (zie bijlage 2 en 3) voor het totale deelproject Polsbroek. Het veldbezoek is in 2019 uitgevoerd en met betrekking tot de heikikker is aanvullend soortgericht onderzoek uitgevoerd.

Op basis van de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt aanwezigheid van heikikker, groene glazenmaker en platte schijfhoren in de omgeving niet uitgesloten. Effecten op de specifieke locaties waar werkzaamheden plaatsvinden worden zijn mogelijk uitsluitend aan de orde voor de heikikker. Het nader soortgericht onderzoek in 2019 ter plaatse heeft echter geen waarnemingen van heikikker opgeleverd. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat heikikker ter plaatse niet meer voorkomt.

Bij de bemonstering met schepnet zijn op 9 mei 2019 één en op 21 mei 2019 drie schijfhorens spec. gevangen. Na determinatie hiervan door Stichting Anemoon blijkt het draaikolkschijfhoren te zijn. Deze betreft een algemene niet beschermde schijfhorensoort. Voor de groene glazenmaker zijn effecten eveneens uitgesloten. Beschermde flora en fauna worden op basis van dit onderzoek dus niet geschaad bij uitvoering van de werkzaamheden. Tijdens uitvoering wordt rekening gehouden met de zorgplicht vanuit de Wnb.

Voor het beschermen van vogels geldt het volgende. Indien gewerkt wordt buiten het broedseizoen (15 maart tot en met 15 augustus) en tijdens de werkzaamheden wordt een broedgeval aangetroffen, dienen alle werkzaamheden stilgelegd te worden. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen (half

maart - eind augustus) dient het gebied voor aanvang gecontroleerd en vrijgegeven te worden door een ter zake kundige ecoloog voordat met de werkzaamheden gestart mag worden.

Conclusie

Ten behoeve van het plaatsen van de brug zijn negatieve effecten op soorten uitgesloten en het project leidt niet tot negatieve gevolgen voor beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN). Daarnaast zorgen de maatregelen van het totale KWA+-project voor het voorkómen van onomkeerbare schade aan Natura-2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen. Het onderdeel houtopstanden is niet van toepassing, zoals genoemd in de inleiding van dit hoofdstuk. Daarmee is het project voor wat betreft het onderdeel natuur uitvoerbaar en vormt het geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.3 Water

Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van plannen vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en in het wateradvies van de waterbeheerders opgenomen.

Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem tijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd. Voor uitvoering van het deelproject Polsbroek is een Projectplan Waterwet vastgesteld (bijlage 1).

Deze waterparagraaf is opgesteld ter verantwoording en afsluiting van de watertoets ten behoeve van de realisatie van de brug voor de onderhoud aan natuur. Als eerst wordt hieronder ingegaan op relevant beleid.

Kaderrichtlijn water

In het jaar 2000 is de nieuwe Europese 'Kaderrichtlijn water' in werking getreden. De richtlijn is in verschillende stukken beschreven. Het doel van deze richtlijn is de vaststelling van een kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater in de Europese Gemeenschap, waarmee:

- aquatische ecosystemen en de hiervan afhankelijke wetlands en terrestrische ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed en beschermd en verbeterd worden;
- duurzaam gebruik van water wordt bevorderd, op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn;
- er wordt bijgedragen tot afzwakking van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte.

Omdat veel doelstellingen uit de Kaderrichtlijn water al opgenomen zijn in ander Nederlands beleid en Nederlandse wet- en regelgeving zijn, als gevolg van deze regeling, geen extra planologische- en/of milieuconsequenties verwacht die niet ook uit andere (nationale) wet- en regelgeving voortvloeien.

Nationaal Waterplan 2016-2021

Het KWA+-project is een project vanuit het Deltaprogramma Zoetwater en de afspraken uit dit deltaprogramma zijn verwerkt in het Nationaal Waterplan (NWP). Het voorkomen van verzilting in gebieden nabij Boskoop (bomenteelt), de Bollenstreek en het Natura-2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen is vanuit het NWP een speerpunt. Het project van de KWA+ zorgt voor meer wateraanvoer richting West-Nederland om verzilting te voorkomen. Het project draagt dus in positieve mate bij aan de doelen in het NWP.

Waterwet (2009)

De Waterwet is gericht op het voorkomen en – waar nodig – beperken van overstromingen, wateroverlast en watertekort. Deze toepassing van de Waterwet vindt in samenhang plaats met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. Bovendien is de samenhang met maatschappelijke functies van watersystemen van belang bij de toepassing van de Waterwet.

De Waterwet stelt de watersysteembenadering centraal en integreert acht bestaande wetten voor waterbeheer. De wet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en regelt de juridische implementatie van Europese richtlijnen (o.a. Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's).

De Waterwet kent één watervergunning. Met het wegvallen van vergunningen treedt een belangrijke wijziging op in de samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en de waterbeheerder (Rijkswaterstaat of waterschap). Diverse activiteiten zoals bouwen en gebruik van de gronden zijn in, op grond van het waterbeleid, beschermde gebieden aan een watervergunning gebonden.

In de Watertoets van een Ruimtelijke Onderbouwing wordt bezien of de voorgenomen ingrepen in het watersysteem (juridisch) gefaciliteerd kunnen worden. Dat wil dus zeggen: of aannemelijk is dat vergunningen kunnen worden verleend, dat de noodzakelijke peilbesluiten (of peilvergunningen) genomen zullen worden en dat nieuwe waterstaatswerken in de legger kunnen worden opgenomen.

Formeel gezien staan vergunningen en andere besluiten volledig los van de watertoets. Het kan voorkomen dat regels uit het bestemmingsplan, zoals gebruiksregels, aanlegregels of bebouwingsregels, hetzelfde luiden en dezelfde belangen beschermen als watervergunningsregels op grond van de keur. Deze samenloop van regelgeving is in beginsel alleen toelaatbaar als de bestemmingsplanregels een ruimer belang dienen dan alleen het waterstaatkundig belang.

'Waterkoers 2016-2021'. De 'Waterkoers'

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft haar ambities en langetermijnvisie vastgelegd in haar waterbeheerplan 'Waterkoers 2016-2021'. De 'Waterkoers' is een koersdocument om te sturen op hoofdlijnen, met als overkoepelend doel samen te werken aan een veilige, gezonde en prettige leefomgeving. In de Waterkoers wordt op een niet-planmatige wijze over het waterschapswerk gesproken. De term waterschapswerk omvat hierbij meer dan enkel het waterbeheer. Water is een belangrijke pijler voor een veilige, gezonde en prettige leefomgeving. Vanuit deze achtergrond werkt Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden samen met de ruimtelijke ordening aan bescherming tegen overstromingen, een gezond grond- en oppervlaktewatersysteem en het zuiveren van afvalwater.

Waterakkoord

Na afronding van het totale project KWA+ (Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendigewateraanvoer Midden-Nederland) zal het Waterakkoord Kleinschalige Wateraanvoorzieningen Midden-Holland 2017 tussen Hoogheemraadschap van Rijnland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden worden herzien, zodat deze overeenkomt met de aanpassingen die voor het project zijn doorgevoerd in het watersysteem.

Green Deal

Zowel de Rijksoverheid als de betrokken waterschappen hebben duurzaamheid (in opdrachtverlening) hoog in het vaandel staan. Voor de waterschappen is dit onder meer opgenomen in de 'Green Deal'. Het project KWA+ werkt volgens deze uitgangspunten, met onder meer aandacht voor zuinig omgaan met energie/grondstoffen, bescherming van natuur, adequaat ruimtegebruik, aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en doelmatige investeringen.

Keur en Legger waterkeringen en oppervlaktewateren

In de Keur staan de verbods- en gebodsbepalingen ter bescherming en instandhouding van de waterhuishouding en waterstaatswerken. In de Legger staat waaraan de waterstaatswerken wat betreft ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen en wie verantwoordelijk is voor het onderhoud ervan. De legger van het waterschap wordt gewijzigd nadat de maatregelen zijn aangebracht.

Er is een Projectplan Waterwet opgesteld voor de te nemen maatregelen in het deelproject Polsbroek (bijlage 1). Indien er overige meldingen/vergunningen nodig zijn voor werkzaamheden die niet binnen het Projectplan Waterwet vallen, zullen deze voorafgaand aan uitvoering worden aangevraagd/gemeld.

Relevantie projectgebied

Grondwater

De aanleg van de brug heeft geen significante gevolgen voor de grondwaterstand en grondwaterstroming.

Waterveiligheid

De brugpijlers worden buiten de zone waterstaatswerk aangelegd maar wel deels binnen de beschermingszone van de regionale waterkering (zie ook figuur 6). Er wordt voorafgaand aan uitvoering een plan van aanpak opgesteld dat wordt voorgelegd aan de keringbeheerder van het waterschap. Hiermee dient te worden aangetoond dat de veiligheid van de kering is geborgd.

Verhard oppervlak

Met aanleg van de brug is er een vergroting van het verhard oppervlak. Echter stroomt het water aan weerszijden van de brug diffuus af in de watergang en heeft daarmee geen invloed op de versnelde afvoer van hemelwater.

Watertekort

Het totale project, waar de aanleg van de brug onderdeel van uitmaakt, zorgt voor een afname van de verzilting in droge tijden in het westen van de provincie. De maatregelen dragen bij aan het streefbeeld dat (West)Nederland in de toekomst in drogere perioden over voldoende zoetwater beschikt. Daarnaast is een bijkomend effect dat door de extra wateraanvoer in tijden van droogte, door de hogere waterstanden er minder verdroging optreedt van de achterliggende agrarische percelen in het gebied rondom de KWA-route. Het project draagt daarbij in positieve mate bij aan het watertekort in Nederland in tijden van droogte.

Waterkwaliteit

Om vervuiling van afstromend hemelwater en verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen, worden geen uitlogende bouwmaterialen (zoals zink, lood en koper) zonder KOMO-keurmerk toegepast. Verder zullen er geen effecten zijn op de waterkwaliteit.

Hoogte van de brug

De watergang is niet aangewezen als officiële vaarweg voor recreatievaart. Wel wordt de watergang varend onderhouden. Daarom wordt de onderkant van de brug minimaal 80 cm boven het hoogste waterpeil aangelegd.

Conclusie

Het plaatsen van de brug heeft geen negatieve invloed op de waterhuishouding in het gebied en is in lijn met de genoemde beleidsstukken. Bovenstaande leidt tot de conclusie dat het aspect water geen belemmeringen vormt voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

Daarnaast is/wordt voor de deelprojecten van de KWA+ een projectplan waterwet opgesteld door het waterschap waarbij getoetst wordt aan de Waterwet. Voor deelproject Polsbroek is dit ook opgesteld en vastgesteld (bijlage 1). Het project KWA+ zorgt voor het voorkómen van een tekort aan zoetwater waardoor verzilting van inlaatwater en kwel in West-Nederland wordt tegengegaan en schade aan kwetsbare teelten en natuur wordt voorkomen. Dit draagt bij aan het beperken van watertekort en het verbeteren van de waterkwaliteit. Hiermee voldoet dit projectplan dus aan de Waterwet.

4.4 Landschap en cultuurhistorie

Tientallen eeuwen van ontginnen, bouwen, wonen en werken hebben de provincie Zuid-Holland gemaakt tot een cultuurlandschap bij uitstek. Kerken, boerderijlinten, bollenschuren, dorpsgezichten maar ook dijken, verkavelingspatronen en archeologische vindplaatsen getuigen hiervan. Deze cultuurhistorische waarden zijn van grote betekenis voor onze leefomgeving. Daarom willen Rijk, provincie maar ook de gemeente Krimpenerwaard deze cultuurhistorie behouden of inpassen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen

Naast archeologische waarden zullen ook cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk moeten worden meegewogen bij de voorbereiding van ruimtelijke ontwikkelingen. Er dient een afweging gemaakt te worden over de wijze waarop met de cultuurhistorische belangen wordt omgegaan. Daarnaast is een analyse verplicht naar de aanwezige cultuurhistorische waarden en een beschrijving van de wijze waarop hiermee is omgegaan.

Relevantie projectgebied

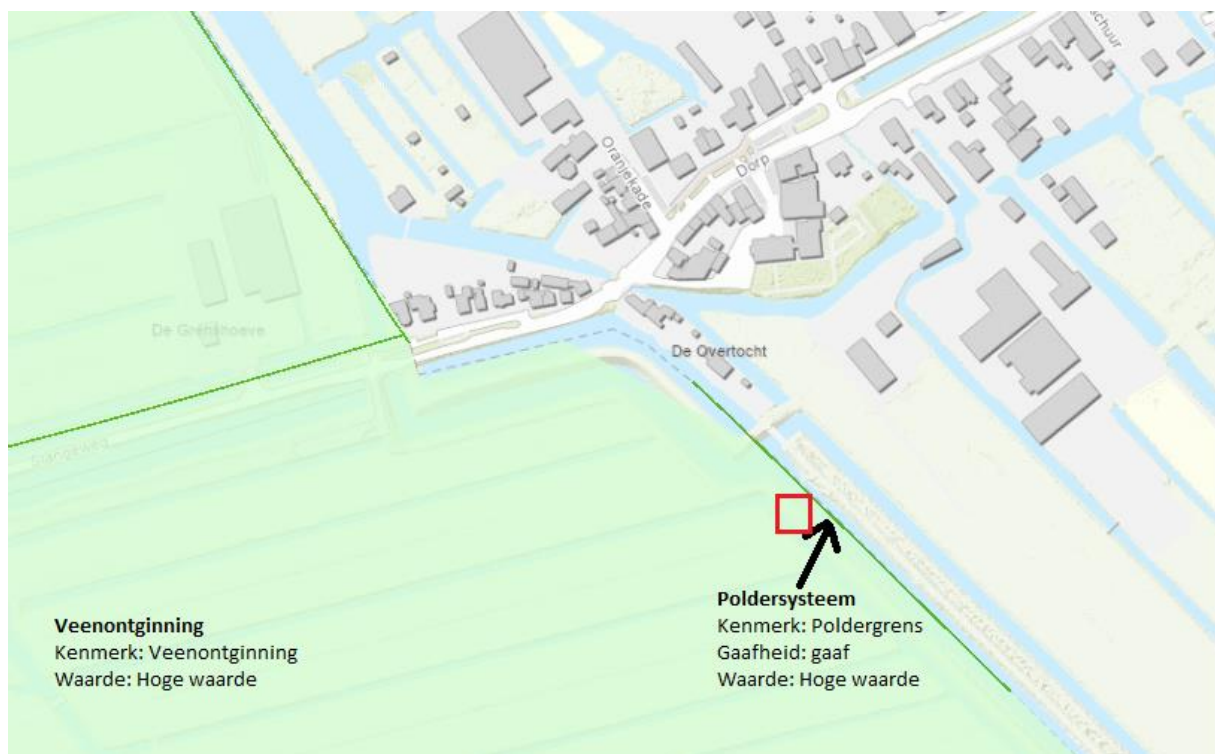
Om inzicht te krijgen in de cultuurhistorische waarden in het projectgebied heeft Vestigia BV in 2016 een cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 4) waarna Arcadis een vervolgonderzoek heeft uitgevoerd (bijlage 5).

Landschappelijke beschrijving

De Lopikerwaard vormt samen met de Krimpenerwaard (Zuid-Holland) een van de grootste aaneengesloten veenweidegebieden van Nederland. Lage ruimtelijke dynamiek binnen de door rivieren omsloten waard heeft gezorgd voor het nagenoeg volledig intact blijven van het twaalfde-eeuwse cope-ontginningsstelsel, dat wordt gekenmerkt door enkele zeer lange, oostwest gerichte ontginningslinten. Kenmerkend zijn de vaste dieptematen, het patroon van scheislotten, tiendwegen, kades en de boerderijlinten met oriëntatie op de ontginningsbasis. Het contrast tussen de dicht bebouwde, doorgaans dubbelzijdige linten en het open tussenliggende polderland is karakteristiek voor de Lopikerwaard. Een fijnmazig sloot- en boezemsysteem typeert het westelijk deel. Polsbroek maakt hier ook onderdeel van uit.

Cultuurhistorische waardenkaart

In figuur 10 staat een uitsnede uit de cultuurhistorische atlas van provincie Zuid-Holland ter plaatse van de voorgenomen ontwikkeling. In deze figuur is te zien dat het verkavelingspatroon dat karakteristiek is voor het veenlandschap beschermd is vanuit de provincie. Tevens staat het poldersysteem op de kaart aangegeven. Het betreft hier een kade die het poldersysteem kenmerkt.

Figuur 10 uitsnede cultuurhistorische atlas provincie Zuid-Holland (rood vierkant is locatie nieuwe brug).

Werelderfgoed

In de omgeving van het KWA Lopikerwaard tracé liggen geen UNESCO Werelderfgoed gebieden/objecten.

Conclusie

Tijdens het opstellen van het rapport van Vestigia (bijlage 4) waren de benodigde maatregelen bij Polsbroek nog niet bekend. Nadat deze bekend waren heeft Arcadis in een rapport (bijlage 5) gekeken naar de beoogde ingrepen bij Polsbroek en de effecten op cultuurhistorie. Conclusie uit het rapport van Arcadis is dat de beoogde ingrepen niet zorgen voor een wijziging in het advies van Vestigia.

Een groot deel van het KWA Lopikerwaard tracé zelf is onderdeel van de cultuurhistorische hoofdstructuur (verkavelingsstructuur) van de Lopikerwaard. Het plaatsen van de brug heeft geen effect op het karakter van de verkavelingsstructuur waar de historische watergangen deel van uitmaken, zoals beargumenteerd in paragraaf 3.2.2. Tevens heeft de aanleg van de brug geen significante effecten op de cultuurhistorische waarde van de kade. De nieuwe brug bevindt zich niet in de molenbiotoop van de Middelste of Tweede molen van Cabauw en heeft hier dus geen effect op.

Met de ingrepen zijn er geen significante effecten op landschapselementen en de aanwezige verkavelingsstructuur met kaden en vlieten blijven behouden en herkenbaar. Tevens zorgt de ontwikkeling niet voor belemmeringen voor wat betreft recreatief medegebruik voor het kanovaren, het fietsen of de wandelaars, deze routes blijven intact.

De cultuurhistorische waarden van het gebied zijn dus geborgd. De aspecten cultuurhistorie en landschap vormen geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.5 Archeologie

Om het bodemarchief beter te beschermen en om onzekerheden tijdens de bouw te beperken, is het vanaf 1 januari 2005 verplicht vooraf onderzoek te laten doen naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op deze manier kan daar bij de ontwikkeling van de plannen zoveel mogelijk rekening mee worden gehouden. Als eerst wordt hieronder ingegaan op relevant beleid.

Het Verdrag van Malta (1992)

Nederland tekende in 1992 het Verdrag van Malta dat de omgang met het Europees archeologisch erfgoed regelt. Aanleiding voor dit verdrag was dat het Europese archeologische erfgoed in toenemende mate bedreigd werd. Niet alleen door natuurlijke processen of ondeskundig gebruik van het bodemarchief, maar ook door ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening. Het Verdrag van Malta, ook wel het verdrag van Valletta genoemd, is er op gericht het bodemarchief beter te beschermen. Het bodemarchief bestaat uit alle archeologische waarden die zich in de bodem bevinden. Deze archeologische waarden dienen op een integrale wijze beschermd te worden, waarbij de volgende drie principes gelden:

1. Tijdig rekening houden met eventuele aanwezigheid van archeologische waarden: Het is belangrijk dat bij de ruimtelijke inrichting van een gebied tijdig rekening gehouden wordt met mogelijk aanwezige archeologische resten. Daarom dient voorafgaand aan een nieuwe ontwikkeling onderzoek plaats te vinden naar archeologische waarden in de bodem van het projectgebied. Hierdoor kunnen tijdig archeologievriendelijke alternatieven gezocht worden en wordt tevens een stukje onzekerheid tijdens de bouw van de ontwikkelingen weggenomen, doordat vooraf duidelijk is of er al dan niet archeologische resten in bodem te verwachten zijn.
2. Behoud in situ: Er wordt naar gestreefd archeologische waarden in de bodem te bewaren (behoud in situ). In de bodem blijven de resten immers goed geconserveerd.
3. Verstoorder betaalt: Degene die verantwoordelijk is voor het verstoren van de grond dient te betalen voor het doen van opgravingen en het documenteren van archeologische waarden, wanneer behoud in situ niet mogelijk is. Dit verdrag is in 2007 vertaald naar de Nederlandse situatie middels de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz). Onder deze wet, een wijzigingswet die onder andere de Monumentenwet 1998 heeft gewijzigd, zijn de gemeenten de bevoegde overheid inzake archeologie geworden. Zij dienen het aspect archeologie onder meer te borgen in nieuwe bestemmingsplannen.

Erfgoedwet

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. De Erfgoedwet regelt dat bij ruimtelijke ingrepen en de besluiten die daarover genomen moeten worden rekening gehouden moet worden met archeologische waarden die ter plaatse van de ingreep (en in de directe omgeving) aanwezig zijn. Dit houdt in dat een afweging gemaakt moet worden ten aanzien van eventueel aanwezige archeologische (verwachtings-)waarden. De gemeente is verplicht archeologische waarden te beschermen in het bestemmingsplan.

In de Erfgoedwet zijn ook bestaande wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van het cultureel erfgoed (waaronder de Monumentenwet) in Nederland gebundeld. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, gaan naar de Omgevingswet, die naar verwachting in 2022 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen:

- Vergunning tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie;
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten.

De Erfgoedwet regelt dat bij ruimtelijke ingrepen en de besluiten die daarover genomen moeten worden rekening gehouden moet worden met het erfgoed dat ter plaatse van de ingreep (en in de directe omgeving) aanwezig is. Dit houdt in dat een afweging gemaakt moet worden ten aanzien van eventueel aanwezige bouwkundige monumenten, archeologisch (verwachtings-)waarden en historisch-landschappelijke structuren.

Relevantie projectgebied

Voor gemeente Krimpenerwaard is het archeologisch beleid vastgelegd in het bestemmingsplan dat geldt op de locatie. Tevens heeft de gemeente de archeologische verwachtingswaarde vastgelegd in de Archeologische beleidskaart. Op locatie geldt op basis van deze beleidskaart een zone met een lage archeologische verwachting (WA-7). Deze categorie betreft de zones met een lage archeologische verwachting in de komgebieden buiten de bewoningszones en/of overige verwachtingszones waarvoor een vrijstellingsgrens met een grotere diepte geldt. Er is geen dubbelbestemming archeologie opgenomen in het bestemmingsplan. Voor het gehele project is een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd door Vestigia BV in 2016 (bijlage 4). Arcadis heeft vervolgens in 2018 een QuickScan uitgevoerd met als basis het onderzoek van Vestigia BV (bijlage 5). Dit onderzoek verwijst tevens naar het geldende beleid dat op locatie een lage archeologische verwachting (waarde 7) bevindt en dat pas een onderzoeksplicht geldt bij bodemingrepen dieper dan 3 m -Mv en bij een projectgebied groter dan 10.000 m².

Conclusie

Op locatie van de nieuwe brug geldt een lage archeologische verwachting. Voor de aanleg van de brug geldt dat de werkzaamheden maximaal 160 m² omvatten en de brugpijlers gaan ongeveer 20 meter diep t.o.v. het maaiveld. De beoogde ingrepen vallen daarmee onder bovengenoemde onderzoeksgrenzen en archeologisch vervolgonderzoek is dus niet benodigd. Het aspect archeologie is niet belemmerend voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.6 Bodem

Het nationale bodembeleid is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Het doel van de Wbb is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreinigingen ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te worden gemaakt voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De gewenste functie bepaalt als het ware de gewenste bodemkwaliteit.

Relevantie projectgebied

Met de ontwikkeling is geen sprake van een functiewijziging van de bodem. In het bodemonderzoek (bijlage 6) is daarnaast aangetoond dat er geen sprake is van een bodemverontreiniging. Bij aanleg van de brug zullen slechts schone nieuwe materialen toe worden gepast. De milieu-hygiënische bodemkwaliteit wordt daarmee dus niet verslechterd.

Conclusie

Uitvoering van het project zorgt niet voor een verslechtering van de bodemkwaliteit en vormt daarmee geen belemmering voor uitvoering.

4.7 Niet gesprongen explosieven

De Arbeidsomstandighedenwet stelt dat er gezorgd moet worden voor een veilige werkplek. In dit kader dient een onderzoek naar de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten (voorheen: conventionele explosieven) uitgevoerd te worden. Onderzoek naar de eventuele aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven moet plaatsvinden conform de eisen uit de CS-OOO (Certificatie Schema voor het Onderzoek naar Ontplofbare Oorlogsresten). Die richtlijn bepaalt dat een vooronderzoek bestaat uit een probleeminventarisatie en een probleemanalyse. Indien nodig wordt een vooronderzoek gevolgd door een detectie- en benaderingsonderzoek, dit met het oog op verwijdering van de niet-gesprongen explosieven.

Relevantie projectgebied

Er is een studie uitgevoerd naar het risico op niet gesprongen explosieven ter plaatse van de werkzaamheden op het gehele traject van de KWA in de Lopikerwaard (bijlage 8). Hieruit is gebleken dat het projectgebied niet verdacht is op de mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen explosieven.

Conclusie

Niet gesprongen explosieven vormen geen belemmering voor uitvoering van het initiatief.

4.8 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid worden de risico's, die ontstaan als gevolg van opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen beschreven. Het juridisch kader voor externe veiligheid wordt gevormd door het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Hierin staan de begrippen plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) centraal. Het plaatsgebonden risico geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. Het groepsrisico is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit.

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals bij de productie, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij een ruimtelijke ontwikkeling bepalen deze risico's mede de ruimtelijke mogelijkheden.

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening dient te worden onderzocht in hoeverre er sprake is van aanwezigheid van risicovolle activiteiten in de nabijheid van het projectgebied. Dat kan zowel inrichtingen als transporten betreffen. Van die activiteit dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) te worden bepaald en eventueel de toename hiervan.

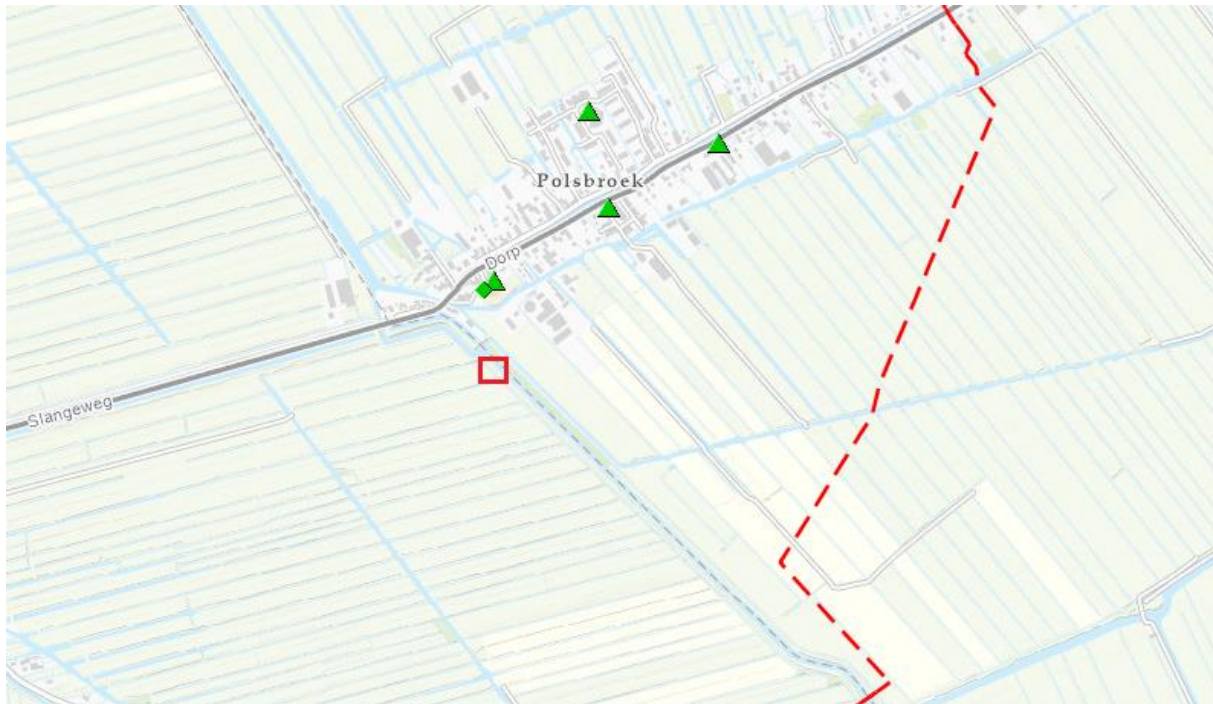
Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet mag worden overschreden. Voor bestaande situaties wordt het niveau van 10-5 per jaar als grenswaarde gehanteerd, 10-6 per jaar geldt als richtwaarde. Voor nieuwe situaties geldt een grenswaarde van 10-6 per jaar. Een richtwaarde is daarbij niet van toepassing.

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Desondanks hebben overheden en betrokken private instellingen een inspanningsverplichting om te voldoen aan deze oriënterende waarde en dient een toename van het GR bestuurlijk te zijn verantwoord.

Relevantie projectgebied

In figuur 11 is een uitsnede van de risicokaart weergegeven. De rode stippellijnen betreffen grote buisleidingen nabij het projectgebied. De groene symbolen betreffen kwetsbare objecten: driehoekjes zijn onderwijsinstellingen en het groene vierkant is een publieksgebouw. Zoals te zien bevinden zich in of in de

onmiddellijke nabijheid geen grote buisleidingen die een belemmering zouden kunnen vormen voor de aanleg van de brug.

Figuur 11 Uitsnede risicokaart (rode vierkant is locatie beoogde brug).

Tevens bevinden zich in of in de onmiddellijke nabijheid van het projectgebied geen bedrijven of functies die een risico vormen voor wat betreft externe veiligheid. Met het beoogde initiatief worden geen nieuwe risicobronnen toegevoegd.

Conclusie

De conclusie luidt dat de veiligheid in het kader van deze omgevingsvergunning niet in het geding is. Het aspect externe veiligheid vormt dus geen belemmering voor het initiatief.

4.9 Luchtkwaliteit

Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Vooral langs drukke wegen kunnen de concentraties van verschillende stoffen zo hoog zijn dat deze de gezondheid kunnen aantasten.

Om te voorkomen dat de gezondheid wordt aangetast door luchtverontreiniging is het van belang om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met de luchtkwaliteit ter plaatse. Dit is vastgelegd in 'Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer.

Het voornemen moet voldoen aan de Wet milieubeheer (Wm), Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen. De kern van dit hoofdstuk is het Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL), een bundeling van maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Uit het NSL volgt het onderscheid tussen grote en kleine projecten:

- grote projecten, die de luchtkwaliteit in betekenende mate verslechteren;
- kleine projecten hebben geen wezenlijke invloed op de luchtkwaliteit en behoeven niet te worden beoordeeld op luchtkwaliteit.

Het begrip 'in betekenende mate' (Wm, art. 5.16 lid 1c), is verder uitgewerkt in het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Nibm). Een plan draagt niet in betekenende mate bij als aannemelijk wordt gemaakt dat de toename van de jaargemiddelde concentratie aan fijnstof of stikstofdioxide minder is dan 3 % van de grenswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dit komt overeen met een toename van maximaal 1,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor zowel PM10 als NO₂. Dan hoeft niet verder te worden getoetst aan de grenswaarden uit de wet.

Relevantie projectgebied

Uit de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN) blijkt dat de achtergrondconcentratie in de omgeving van Polsbroek voor zowel fijnstof als stikstofdioxide ruim onder de grenswaarden en richtlijnen uit de Wet milieubeheer liggen. De achtergrondconcentraties in 2020 in de omgeving van het planvoornemen betreffen voor PM10 minder dan 18 µg/m³, voor PM2.5 minder dan 10 µg/m³ en voor NO₂ 10-15 µg/m³.

Tijdens uitvoering van het project worden mobiele werktuigen ingezet en vinden er vervoersbewegingen plaats met de nodige emissies. Dit is echter slechts tijdelijk in de uitvoerende fase. Het project zorgt in de gebruiksfase niet voor een toename in het aantal verkeersbewegingen en dus ook niet voor een hogere emissie. Aangezien het project slechts tijdelijk in de uitvoering voor een bijdrage aan uitstoot levert en niet in permanent in de gebruiksfase, kan redelijkerwijs verwacht worden dat de belasting lokaal beperkt is en ruim onder de normen vanuit de Wm gebleven wordt. Het project zorgt dus niet voor een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor uitvoering van het initiatief.

4.10 Kabels en leidingen

De hierna volgende leidingen zijn planologisch relevant, voor zover zij geen deel uitmaken van een inrichting zoals bedoeld in de Wet milieubeheer:

1. Hoogspanningsverbindingen van 50 kV en hoger;
2. buisleidingen voor transport van aardgas met een uitwendige diameter van meer dan 50 mm en een druk van meer dan 16 bar;
3. buisleidingen voor transport van aardolieproducten met een uitwendige diameter van meer dan 70 mm en een druk van meer dan 16 bar;
4. buisleidingen met een diameter van 400 mm of meer buiten de bebouwde kom;
5. buisleidingen voor transport van andere stoffen dan aardgas en aardolieproducten, die risico's met zich meebrengen voor mens en/of leefomgeving wanneer deze leidingenbeschadigd raken.

Relevantie projectgebied

Op locatie van de nieuwe brug liggen geen planologisch relevante kabels en leidingen. Eventuele kabels en/of leidingen ter plaatse van de brug die niet planologisch relevant zijn zullen mogelijk worden verlegd, vervangen of nieuw worden aangelegd. Er wordt een KLIC-melding gedaan voorafgaand aan uitvoering om na te gaan of deze zich bevinden in het projectgebied. Hierover is de verwachting dat met de leidingbeheerders tot overeenstemming, over bijv. verlegging, kan worden gekomen voor aanvang van de fysieke werkzaamheden.

Conclusie

Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.11 Bedrijven en milieuzonering

Met de Wet milieubeheer tracht de Nederlandse overheid de wederzijdse hinder tussen bedrijven en instellingen en de woonomgeving te voorkomen. Hiervoor wordt er gebruik gemaakt van milieucategorieën met een zonering. Door de VNG zijn voor deze categorieën richtafstanden opgesteld.

Relevantie projectgebied

Het project voorziet niet in de realisatie van nieuwe bedrijven, instellingen of nieuwe woningen. Dit aspect is dus niet van toepassing.

Conclusie

Het aspect bedrijven & milieuzonering vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Omgevingsproces

In de voorbereidende fases heeft het waterschap een uitgebreid proces doorlopen met de belanghebbenden van het project. Om de omgeving op de hoogte te stellen van de plannen is er in juni 2019 een nieuwsbrief gestuurd naar de eigenaren binnen het projectgebied en de kern Polsbroek. Daarnaast is, om de belangrijkste aandachtspunten vanuit de omgeving inzichtelijk te krijgen, met verschillende stakeholders gesproken:

- Gemeente Krimpenerwaard;
- Gemeente Lopik;
- Provincie Utrecht;
- Provincie Zuid-Holland;
- Staatsbosbeheer;
- IJclub Nooit Gedacht;
- Recreatie Midden Nederland;
- Sportvisserij belangen Delfland (SVBD);
- Direct aanwonenden.

Deze stakeholders hebben hun wensen uitgesproken. Deze wensen zijn zorgvuldig bekeken en hier is voor de uitvoering van het project rekening mee gehouden.

De Klankbordgroep vervult bij de plannen van de KWA+ in de Lopikerwaard, de rol van adviseur tussen waterschap en gebied. De groep bevat afgevaardigden van: agrariërs, LTO en de Agrarische Natuurvereniging. Gebiedscommissie Utrecht-West en Werkgroep Behoud Lopikerwaard zijn agendalid. De groep is nog actief en komt sinds 2016 ongeveer tweemaal per jaar bijeen.

5.1.2 Verdere communicatie

In toekomstige fases blijft het waterschap de omgeving informeren over de voortgang van het project. Dit gebeurt onder meer tijdens een bewonersavond voor de start van het project. Tijdens de uitvoering wordt wekelijks een inlooppmoment georganiseerd waar zaken kunnen worden aangekaart en vragen worden gesteld door omwonenden en andere belanghebbenden. Zo kunnen signalen uit het gebied snel opgepakt worden.

Er worden nieuwsbrieven verstuurd naar stakeholders en de aannemer zal via de BouwApp geïnteresseerden informeren over de werkzaamheden. Indien omwonenden of andere stakeholders zich hiervoor willen aanmelden kan dat door de BouwApp te downloaden en je aan te melden bij het project. Mocht er een update zijn over het project ontvangt men daar een bericht van.

Voorafgaand aan en tijdens de uitvoeringsfase zullen de weggebruikers van de Slangeweg geïnformeerd worden over de werkzaamheden. Onder weggebruikers worden onder andere de inwoners van Polsbroek, (vervoers)bedrijven, hulpdiensten en de afvalverzameling verstaan.

5.1.3 Procedure

Zienswijzen

Op de totstandkoming van de omgevingsvergunning is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat de omgevingsvergunning in ontwerp ter inzage wordt gelegd, waarna een ieder gedurende 6 weken een zienswijze over het ontwerp naar voren kan brengen. Na de terinzagelegging neemt de gemeente Krimpenerwaard een besluit over verlening van de omgevingsvergunning. De resultaten van zienswijzen worden toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing.

Beroepsfase

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de bekendmaking beroep instellen bij de rechtbank tegen het besluit van de gemeente Krimpenerwaard.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 3.1.6 in het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat bij voorbereiding van een ruimtelijk besluit inzicht gegeven moet worden in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Deze paragraaf geeft daarop een toelichting.

5.2.1 Financiering

Het planvoornemen is door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgenomen in het Deltaprogramma Zoetwater. Dat wilt zeggen dat het Rijk het project volledig financiert. Meekoppelkansen zijn voor rekening van de initiatiefnemer, daar valt de brug niet onder.

5.2.2 Grondverwerving

De grond waarop de brug gerealiseerd wordt is deels al in eigendom van het waterschap en deels van Staatsbosbeheer. De werkzaamheden zijn met Staatsbosbeheer afgestemd en het waterschap is in goed gesprek met Staatsbosbeheer over de verwerving en verwacht geen complicaties voor de uitvoering.

5.2.3 Tegemoetkoming in schade

Vanuit artikel 7.14 van de Waterwet is het mogelijk om een verzoek tot schadevergoeding in te dienen, indien schade het gevolg is van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer. In artikel 7.14 van de Waterwet is opgenomen: *“Aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, wordt op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd”*.

Voor de indiening van een dergelijk verzoek en voor de bijbehorende procedure wordt verwezen naar de Verordening nadeelcompensatie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2020.

Bijlagen

1. PPWW Polsbroek (HDSR, rapportnr: DM1535460, 16 juni 2020).
2. KWA+: DEELTRAJECTEN ENKELE WIERICKE EN KNOOPPUNT POLSBROEK Quicksan flora en fauna (Arcadis, rapportnr: 079803791 B, 17 september 2018).
3. Memo Maatregelen KWA+ Polsbroek: habitatgeschiktheidsbeoordeling en soortgericht onderzoek heikikker (Arcadis, rapportnr: 083922881 B, 23 augustus 2019).
4. Vooronderzoek archeologie en cultuurhistorie in het kader van het project Kleinschalige Wateraanvoer Lopikerwaard, gemeenten Krimpenerwaard en Lopik (Vestigia BV, rapportnr: V1352, 18 januari 2016).
5. KWA+, DEELTRAJECTEN ENKELE WIERICKE EN KNOOPPUNT POLSBROEK Quicksan archeologie en cultuurhistorie (Arcadis, rapportnr: 079810120 A, 13 april 2018).
6. MILIEUHYGIËNISCHE ONDERZOEKEN PROJECT KWA+ Deeltrajecten Enkele Wiericke, Polsbroek en Lansing (Arcadis, rapportnr: 083844433 A, 25 maart 2019)
7. Stikstofdepositie onderzoek (Antea Group, 5 mei 2021 Auteur: B.M.P.M. Kuijpers)
8. VOORONDERZOEK KWA Lopikerwaard (AVG Explosieven Opsporing Nederland, rapportnr: 1562123-VO-01, 15 januari 2016).
9. Afbeelding totale KWA+-project (zie 'vergroten doorstroming Polsbroek' voor deelproject Polsbroek):

